

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIA
2011ko martxo - 104 zenb.

EMAKUMEEN
BORROKA
AURRERA

KALAPUTXI

Igor
ROMERO

zoritxarrak
etendako
abiadan

- Plaia berria egiteko lanak hasita
- 2011ko film laburrak
- Udal aurrekontua onartu da
- Arnoko inguru babestua

maitatu, ikasi, ari...
euskalera

17. ^ækorrika

TREBIÑU-DONOSTIA
2011ko apirilaren 7tik 17ra

deskontuak
altzari guztietan

erakusketa

akilape

Mijoa Industrialdea z/g MUTRIKU (GIPUZKOA)
Tfnoa: 943 60 43 34 _ 943 60 43 08 www.akilape.com

Audi

IFAR AUTO

AUTO KONPONKETAK
MARKA GUZTIAK

MEKANIKA OROKORRA

- ✓ lerrokadurak
- ✓ gurpilak
- ✓ olioak
- ✓ suspentsioak

ELEKTRIZITATEA

- injekzioa ✓
- diagnosia ✓
- aire girotua ✓
- argiak ✓
- elektronika ✓

Tel. 943 19 12 77 · Tel. eta Faxe 943 19 19 09 · e-mail: ifarauto@terra.es
Mijoa-lkutzaran poligono industrialak, z/g · 20830 MUTRIKU · Mutriku-Ondarroa errepidea

aurkibidea

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6
Bi hitzetan	8
Korrika	10
Karenka	12
Kultura	14
Bertsuak	15
Gizartia	16
Ingurumena	18
Zorion Agurrak	20
Argazki zaharrak	21
Agenda	22

Argitaratzailea: Karenka komunikazio elkarteak
Barrenkale, 12 beheak - 20830 Mutriku.

Telefonoa: 943 603468 / 635 748 393

e-maila: kalaputxi@topagunea.com

Bloga: kalaputxi.blogspot.com

Laguntzailea: Mutrikuko Udala

Kolaboratzaileak: Iñigo Andonegi, Josu Ituarte

Tirada: 2.200 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

ISSN: 1579-4792

Inprimategia: GERTU. Oñati

Banaketa: Kalaputxi

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzukizunik.

Kalaputxi eskerrak eman nahi dizkizue aldizkari hau kaleratzea posible egin duzuen guztioi.

Mutrikuko Udaleko
Kultura eta Euskara Batzordea

Gipuzkoako Foru Aldundia

Kultura Saila
Hizkuntza Politikarako Sailordetza

2011ko Aurrekontua onartu du Udalak.

Korrika 17, maitatu, ikasi, ari... euskalakari!

Igor Romero, zoritxarrak etendako abiadan.

Emakumeen borroka aurrera.

telefonoak

Medikuak, anbulantziak, botikak

Larrialdiak	943 46 11 11
Anbulatorioa	943 60 43 00
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Zaintzako botikak:	
Otxagabia (Mutriku)	689 58 57 59
Apraiz (Mutriku)	630 05 50 97
Zalduegi (Deba)	669 26 22 01
Burgoa (Deba)	667 33 88 90

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Itsas etxea	943 60 34 00
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Bake Epaitegia	943 60 70 49
Alde Zaharra eraberritzeko zerbitzua	943 60 34 18
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz Frontoia	688 64 31 80
Ur partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta trasteak	943 70 07 99
Anai Arte	943 60 34 10

Irakaskuntza

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 36 27
Udal euskaltegia	943 60 30 94
Musika eskola	943 60 37 80
Haur eskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

Ansola Taxia	635 672 383
Anton Taxia	666 221 999
Xabi Taxia	656 289 026
Pesa autobusak	902 10 12 10
Eusko Trenbideak	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Iberdrola	901 20 20 20
Kofradia	943 60 32 00
Posta zerbitzua	943 60 30 44
Gasolindegia	943 60 32 10

ordutegiak

Autobusak

MUTRIKUTIK

DONOSTIARA

Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
Zapatuak	10:00 / 16:30
Jai egunak	10:00 / 19:30

DONOSTIATIK

MUTRIKURA

Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
Zapatuak	11:30 / 19:30
Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKUTIK

BILBORA

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:

- > 6:10ean hasi eta 20:10 arte, orduro.
- > 6:40ean hasi eta 19:40 arte, orduro.

2. PESAre autobusa hartu Eibarren,
haraino Euskotrenen joanda.

MUTRIKUTIK

DEBA - MALLABIA

Astegunetan: 7:15etik 21:15era orduro.
Jai egunetan: 8:15etik 21:15era orduro.

MUTRIKUTIK

ONDARROARA

Astegunetan: 6:55etik 20:55era, orduro.
Jai egunetan: 7:55etik 20:55era orduro.

Trenak

Orduro ateratzen dira adierazitako ordu tartean.

DEBA

DONOSTIA

DEBA

Debatik	6:44 – 7:44 - ... - 21:44
Donostiatik	5:47 – 6:47 - ... - 20:47
Jai egunetan	8:44etan lehenengoa.

DEBA

BILBO

DEBA

Debatik	6:43 – 7:43 - ... - 20:43
Bilbotik	6:00 – 7:00 - ... - 20:00
Jai egunetan	8:43etan lehenengoa.

Feminista naiz eta harro nago zioen herrian jarritako pankarta batek. Hau irakurtzean atzera begira jarri naiz. Badira urte asko feminismoaren mundura hurbildu nintzela Mutrikuko Emakume Taldearen eskutik. Nire militantzia emakume hauena baino ahulagoa eta laburragoa izan arren, garrantzitsuak eta erabakigarriak izan ziren garai haiek nire bizitza bideratzen jakiteko, eta eskerrak eman behar dizkiet bidelagun onak eta zintzoak izan zirelako. Ez dakit orduko behar hori jakin izan dugun transmititzen egungo belaunaldiari.

Ordutik hona gauzak asko aldatu dira, baina ez gara berdintasunean bizi. Berdintasuna diodanean, emakumeak zein gizonezkoak eskubide berdinak izatea, aukera berberak izatea... esan nahi dut. Aurrerapausoak eman dira, bai, eta emandako urrats horiek mugimendu feministari esker izan direla diot, horren zalantzarik ez dut eta. Dena den, eta ez dakit nire sentsazioa den edo, neurri batean instituzioetan

delegatu dugunaren susmoa daukat eta hauek ez dutela eragin handirik izan egituretan. Kupoak eta antzeko neurriak hartu arren benetako berdintasunetik oso urrun gaudela uste dut. Instituzioak mugituko dira baldin eta guk, gizarte mugimenduek hala eskatzen diegun. Inguruko gazteekin hitz eginda berdintasunean bizi direla esaten dute, baina ur sakonetan murgilduta, konturatzen dira, bizi duten/dugun berdintasuna azalekoa dela; gutxiago kobratzen dugula, indarkeria bizi dugula, pobreak eta prekaritateak emakume aurpegia duela, ikusezinak garela neurri handi batean. Feminismoak ez du fama onik izan, gizonezkoen kontrako mugimendutzat hartu izan da eta ez dakit fama honek bere horretan jarraitzen duen. Hala ere esan nahi dut, bat egiten dudala hasierako leloarekin.

Auro Ansorregi Altzibar

gutunak

KALAPUTXIK AURRERANTZEAN 24 ORRIALDE

Inorentzat ez da berria izango gaur egun bizi dugun krisialdi ekonomikoa. Eta geu ere, Kalaputxi, hasi da nabaritzen krisi horren ondorioak.

Izan ere, nahiz eta, borondatezko jardunean gabiltzanez, soldatei aurre egin beharrik ez izan, alde batetik aldizkaria egiteko prozesua garestitu egin da, eta beste alde batetik hain beharrezko ditugun dirulaguntzak txikitu egin dira. Zorionez, gure aldizkarian publizitatea egiten duten herriko merkatariei esker, publizitateak eusten laguntzen digu.

Gastuak murrizte aldera, orri oso bat kendu behar izan diogu aldizkariari, lau orrialde, eta aurrerantzean 24 izango ditu.

Irakurleei barkamena eskatu nahi diegu, eta ulermena ere bai. Guk, bitartean, hasierako helburuari eutsita

jarraituko dugu lanean: mutrikuarroi euskarazko irakur- gaia eskura ipintzen hilean behin.

Kalaputxi

ARRATOIAK

Askotan somatzen da, gero eta gehiagotan, herrian arratoiak dabiltzala. Herrian arratoia ugari ibiltzeak itxura txarra ematen du, osasun aldetik batez ere.

Denbora luzea da arazo horrekin gabiltzala herrian, eta beharbada zeozer pentsatuko zen egitea, baina oraindik ere hor dabiltza bueltaka animalitxoak. Ea gauzak azkar alda-tzen diren, bestela, uda heltzen denean, beroarekin eta...

Lehen, sikiera, katuak ibiltzen ziren kaleetan eta horiek arduratzen ziren zaintza eta garbiketa lanak egiteaz. Orain, ordea, katuak falta, arratoiak jai!

Andiko

MUTRIKUKO TANATORIOA

Ntra. Sra.
de Begoña
EHORZKETA

Iriagirre z/g

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

PAGOAGA S.A.

iturgintza - berogintza - gasa
igeltsaritza - aroztegia

Tel.: 943 74 02 79 - 943 74 05 12
Faxa: 943 74 35 65 / e-mail: pagoagasa@euskalnet.net

San Antolin, 13 - 20870 ELGOIBAR

Zure establezimenduaren berri
mutrikuar guztiei emateko...

KALAPUTXI

Luardo etxea, behea · Barrenkale, 12 · Tel. 635748393
kalaputxi@topagunea.com

Edari **biltegia**

Inarrainraegi

Tel./faxa: 943603938 · Etxekoa: 943603893 · Sakelekoa: 609413306 · "Mendi azpi" · 20830 MUTRIKU

2011KO AURREKONTUA ONARTU DU UDALAK

Aurtengoan lehenago onartu du Udalak urteko aurrekontua, eta dagoeneko mutrikuarrok badakigu gure herriko erakunde behinenak zenbat diru izango duen gastatzeko, eta zertan gastatzeko asmoa dagoen. Udalaren aurrekontua Eusko Alderdi Jeltzalearen eta Eusko Alkartasunaren aldeko botoez atera zen aurrera; Berdeak+Independenteak eta Ezker Abertzalea aurrekontuaren kontra agertu ziren.

Baina Udalaren 2011 urterako aurrekontua onartu zuen udalbatzak gehiago ere ekarri zuen: Hausnarketa nahiko bateratua udalaren egoera ekonomikoaren inguruan. Izan ere, herriak dirua sortzeko duen aukerarik eza nabarmen gelditu zen beste behin ere. Horretan denak etorri ziren bat. Emandako zenbait daturen arabera, ekonomiaren ikuspegitik edozein konparaketa eginda ere, gure herria ia guztietan gelditzen da batez bestekoetatik behera.

Aurten 5.034.346 euroko aurrekontua onartu da, iazko urteko aurrekontua (6.923.065 euro) baino %32 txikiagoa. Jaitsieraren arrazoi nagusia, mailegurik eskatu ezin izatea udalak duen zorpetze maila altuarengatik (%16,8), Gipuzkoako altuena.

SARRERAK

Sarrerara arruntei dagokienez, udalaren esku dauden zer-getatik etorriko diren sarrerak aurreko urteetakoen antzekoak izango dira, Mutrikuk duena duelako eta hortik askoz gehiago atera ezin delako. Gainera, atal honetan, eraikuntzaren krisia dela eta, obra lizentzietatik lortu ohi denean ere diru askoz gutxiago lortzea espero da.

Sarreretan jaitsiera garrantzitsua da Foru Aldundiak udalari egiten dion ekarpenean gertatutakoa. Izan ere, horretan emandako beherakada 74.238 eurokoa izan baita, urte batetik bestera espero izatekoa den igoeraren orde.

Horrekin batera, inbertsiotarako dirulaguntzarik eza ere nabarmena da aurtengoan, iazko 638.000 euroetatik 52.000tara pasatuko baita aurtengoan.

Gorago aipatutako eraikuntzaren krisiak izan du eraginik, baita ere, gure udalarentzat azken urteetako politikan hain garrantzitsuak izan diren aprobetxamendu urbanistikoetan. Iaz 153.000 euro aurreikusitako baziren, aurtengoan 0 euro aurreikusten baita.

Eta aurtengoan inbertsio handirik ez egitearen arrazoiak aurrekoetan eta krediturik eskatu ezinean bilatu behar da. Ez baitu posible Mutrikuko Udalak krediturik eskatu, orain artean pilatzen joan den zorra kitatu arte. Izan ere, abenduaren 31n udalaren zorra 5.812.000 eurokoa zen.

GASTUAK

Zalantzarik ez, sarrerak horrenbeste txikitu direnean, gas-

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

Bixok Bat
Eraikuntza lanak

San Miguel kalea 15 (2. behe)
20830 MUTRIKU -Gipuzkoa-
Tfnoa.: 943 60 40 37 / Mobila: 656 70 74 16
E-maila: bixokbat@euskalnet.net

tatzeko ere diru gutxiago dago, eta ondorioz hori igerri egin da orain artean horrenbeste diru-arazo ez zuten ataletan.

Gastuetako jaitziera nabarmenena, transferentzia arrunten kapituluaren eman dena, 143.993 euro gutxiago izan baita horrelakoetarako. Beraz, aurtengoan, jardueretarako eta dirulaguntzetan banatzeko diru horixe izango da gutxiago.

Gastuei dagozkien beste kapituluetan ere izan dira jaitzierak, baina ez hain nabarmenak. Pertsonalean 53.328 euro gutxiago erabiliko dira, eta ondasunak nahiz zerbitzuak mantentzeko 74.400 euro gutxiago.

Baina egoera bere horretan makala, oso makala bazen, gehitu behar da Udalak Foru Aldundiari egin beharreko itzulketa. Horren arrazoiak, 2010 urtean Foru Aldundiak egindako likidazio negatiboa: Aldundiak udalari aurreratu-takotik diru mordoa itzuli behar dio, krisiak eraginda Aldundiak diru askoz ere gutxiago errekaudatu zuelako ekitaldi hartan. 2011, 2012 eta 2013 urteetan, urteko 229.023,96 euro itzuli beharko dio Udalak Aldundiari.

ALDERDIEN JARRERAK

EAK udal gobernu-taldeak aurkeztutako aurrekontua onartzearen aldeko botoa eman zuen, argudiatuz egoera ekonomiko orokorrak eta batez ere zorpetze mailak eragindako aurrekontua dela, eta horixe dela gure errealitatea.

Berdeak+Independenteak taldeak ez zuen Udalaren

aurrekontua onartu, eta abstentzio kritikoa agertu zuten herritarren aurrean duten konpromisoa berretsita, arrazoi-tuz beraien hainbat eta hainbat eskakizun ez direla aurre-atera legealdian zehar, adibidez, eguneko zentroa, herri-partaidetza dinamizatzeko foroak, Mutriku-Sasiola azterketa, Saturraranerako plana... Kontestu ekonomikoa ulergarri egiten duela aurrekontua txikitzea, baina aurrekontuari babesa eskaintzeko, ezadostasunak handiak direla adierazi dute.

Ezker Abertzaleak ere egoera ekonomiko eskasaren ildotik ulergarritzat hartu du aurrekontua, baina harago joan nahi izan du eta atzera begirako hausnarketa egin du, udalean ardura bat edo beste bat izan duten eragile guztien erantzukizuna azpimarratuta, eta adierazi, gaur egun-goa krisi koiunturala bada ere, Mutrikun krisia duela hogei-ta hamar urtetik hona datorrela. Aurrekontuaren zirriborroa lantzen ari zirenean Ezker Abertzaleak egindako hiru proposamen (Baserri munduaren azterketa ekonomikoa egi-tea, merkatu plaza txukuntzea eta enpresa berriei laguntzeko dotazioa) onartu ez zirenez, kontrako jarrera hartu zuen, abstenitu beharrean.

LABURTUTA

5.034.346 euroko aurrekontua 2011 urterako. Udalaren zorra 5.812.000 eurokoa. Urtean 540.000 eurokoko kapitala amortizatzeko gaitasuna. 2011, 2012 eta 2013 urte-etan, guztira, Foru Aldundiari 687.071,88 euro itzuli beharra. Horixe udalaren aurrerantzeko panorama.

PLAIA ETA PISTINA BERRIAK UDARAKO NAHI

Moila aldean, dike berriaren inguruan azken boladan izandako mugimenduak eta ahoz aho ibilitako surrumurruak argitzeko eskatuta, alkateak adierazi zuen kamioietan eramandako harriak Bermioko portura eraman zirela, hango harribotia indartzeko, hemengorako txikiak zirelako eta handiagoak beharko direlako.

Bestalde, plaiako obra egiteko diruak onartuta zeudela, arazoa sortu zen Madrilgo Ministerioko Kostasen eta Eusko Jaurlaritzako Puertosen artean, mantenuaren inguruko eskumenak zirela eta. Azkenean, Udalaren ekimenez hiru erakundeak mahai batera bildu eta lortu zen desblokeatzea, erakunde bakoitzak bere ardurak hartuta. Udalak, hondartzaren eta hondartzatik eta Puertosen eremurainoko espazioaren garbiketaren ardura hartu zuen. Pistina berriarena ere bai. Ardura horiek hartzearekin batera, udalak plaiak berriak sortzeko den kantinarekin kudeaketa bere gain hartuko du.

Honez gero ezaguna denez, hasita daude lanak, pistina berria egiteko aurrelanak eginda, eta handik barrurantz egingo dute, pistinaren ondoren plaiak eta plaiaren inguruko urbanizazioarekin. Hondarra ere ekarriko da, itsasontziz, 24.000 metro kubiko. Baina ez Mutrikuko hondarra. Hori hor geldituko da, kanalean.

Lanak ondo joanez gero, Malenetarako dena prest egotea da helburua, teknikariek adierazi digutenez.

Joseba Iñaki Eleizgarai
masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

**KALBAIXO
JATETXEA**

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

LAPURRETAK ETEN GABE

Inauteriak pasa eta, berriro ere lapurreten berri egon da herrian. Kulixka tabernan bigarrenaz sartzen saiatu dira, eta Bar Puertoko biltegiari lapurtu dute. Lehenago Subeltz, Tamayo, Bodegoia eta Aranzubi tabernetan ere lapurreta egin zuten. Tabernariak oso kezkatu daude, lapurreta gehienek jomuga eurak izan baitira.

SUKALDARI GEHIAGO BERDEL EGUNERAKO

Aurtengo Berdel Eguneko portuko dastaketan sukaldari gehiagok parte hartuko dute. Han izango dira ohi bezala, Jarri-Toki, San Juan, Kai eta Pikuako sukaldariak. Debatik, Urganekoa ere etorriko da, eta Ondarroatik, Cantabrikoak. Aurten lehenengoz, bi mutrikuarren esku dagoen Bergarako batzokiko ordezkariak ere parte hartuko dute. Jaialdia apirilaren 2an izango da.

BASERRITIK ZUZENEAN MAHAIRA

Basherri taldea martxan dago. Salmenta zuzena da taldearen oinarria. Kontsumitzaileek baserritarrengandik zuzenean eurek ekoiztutako produktu-otarrak erosteko aukera edukiko dute. Sasoian sasoiko produktuak janez elikaduraren kalitatea hobetzea dute helburu. Bide batez, baserrien biziraupena bermatzea lortu nahi dute. Taldearen helburua hilean behin biltzea da. Interesa duten guztientzat, bai baserritar bai kaletar, zabalik daude bilerak. Informazio gehiagorako: <http://basherri.wordpress.com/>

VI. PIANO JARDUNALDIAK

Lehenengo aldiz 2006. urtean egin ziren, aurten VI. edizioa izan da. Interpretatzen duten erreperitorioa, antolatzaileek oinarrietan jartzen duten obretatik aukeratzen da, modalitate eta kategoriaren arabera. Gutxi gora behera 900 piano jolek parte hartzen dute 2 egunetan egiten den jaialdian, aurten otsailaren 19 eta 20an. Lehiaketa ez den arren, parte hartzaile guztiek diploma eta domina jasotzen dute, beraien gogo eta ahaleginaren opari gisa. Mutrikuko Udal Musika Eskolatik urtero parte hartu izan dute eta aurten 8 ikaslek parte hartu dute, 4 piano jole *bakarlari* eta beste 4 pianoa *lau eskutara* modalitatean. Brontzezko 3 eta zilarrezko 5 domina jaso dituzte. Aurre prestakuntza, ilusio, baita urduritasuna ere egon da, baina batez ere, pozez elkarbanatu dituzten momentuekin geratzen direla aipatu digute. Aurten parte hartu duten piano joleak, Beñat Ansola (Bakarlaria), Jone Rivas eta Naroa Etxabe (4 eskutara), Eneko Palenzuela (Bakarlaria), Alaitz Velez de Mendizabal (Bakarlaria), Jonal Lejardi (Bakarlaria) eta Ainhoa Arreitunandia eta loar Urkiri (4 eskutara) izan dira. Egia esan, gurasoen laguntza oso garrantzitsua eta eskertzekoa dela aipatu digu Musika Eskolako Zuzendari den Aintzane Basterretxeak.

KOMIKIXA

Josu Ituarte "Pitxame"ren eskutik

ATXUKALE REN JAIOTZE MENDEURRENA

Martxoaren 29an beteko dira 100 urte Jose Antonio Arkotxa Martija *Atxukale* Mutrikun jaio zela. Sinesmena, herria, euskara. Hiru hitz horiekin laburbiltzen du Gorka Aulestia ondarrutarrak bere bizitza Eusko Jaurlaritzak *Bidegileak* bildu-man berari eskainitako liburuan. Bidegileak bilduma 1987an jaio zen euskararen alde aritutako pertsonen lanak aztertze.

Aztertu ez ezik, omendu ere egiten ditu. Horrela 2009ko ekainean argitaratu zen *Atxukaleri* eskainitako liburua. Bertan Gorkak Jose Antonioren bizitzaren berri ematen du egindako lanetik zein pertsonal ildoetatik begiratuta.

Kazetari trebea eta antzerki idazle ona - dio Gorkak. Futbolari izanez, hark bultzatu omen zuen, 19 urte zituela, lehen kazetari lanak egitera futboleko berriak emateko *Kirol zale* izenordea erabilia *El Día* egunkarian; ondoren, bere lantxoak Argia eta Euzkadin ere azaldu ziren. Beranduago, Zeruko Argia, Ega eta Agur aldizkarietan batez ere jarraitu zuen idazten.

Ondarroara bizitzera joan zenetik, 1943an, Kresala elkarteko kideekin oso lan estuan ibili zen Zubikarai, Etxaburu, Markuerkiaga ... Ondarroako herri-kantu, antzerki saioetan eta hezkuntzan buru-belarri jardun zuen, baita arazo sozialetan ere.

1949 eta 1985 artean hamabost antzerki-lan idatzi zituen. Horrez gain *La Voz de Guipúzcoa* irratan lan egin zuen euskarazko irratsaioetan Atxukale izenordearekin.

Euskaltzaindia oso garrantzitsua izan zen J.A. Arkotxaren bizitzan, eta 1965an euskaltzain urgazle izendatu zuen. 1968an urriaren 3tik 5era Arantzazuko Santutegian egin zuten bilera goraiatu hartan ere hartu zuen parte: euskara batuaren kimua hostotzen hasi zenekoan.

Herriko Goizeko Izarra Antzerki Taldea bere obra bat antzezteko asmotan da udazkenean, Antzerkiaz Blai-ren egitarau barnean.

IRAI LARRAÑAGA

San Agustín 10, bñhga - 20830 Mutriku
www.iraia-ilgapaindegia.com

**3.
URTEURRENA**

ZORIONAK
eta
ESKERRIK
ASKO
BEZERO
GUZTIOI!

Facebook-en
gaude!

ILEAPAINDEGIA

- Emakume nahiz gizonezkoentzako.
- Zerbitzu guztietan makilaje ukitua.
- Fideltasun txartelak urtero, aurtengoak martxoaren bukaera arte.

ESTETIKA

- Manikura, depilazioa zona txikietan, makilajea...
- Jorge de la Garza-ren makilajea salgai.

**BEZEROEN ESKAKIZUNEI ERANTZUNEZ,
LARUNBATETAN IREKITA!**

WWW.KORRIKA.ORG TREBIÑU-DONOSTIA 2011ko apirilaren 7tik 17ra

17. ^{æk}korrika

maitatu, ikasi, ari...
EUSKALAKARI

euskalakari

1. iz. / izond. Euskara maitatu, ikasi eta erabiltzen duena.
2. iz. / izond. Euskara erabiltzeko helburuz, euskara maitatuz, euskara ikasi, eta hobetzeko ahaleginak egiten dituen. Horretarako urratsak ematen dituen.

MEZUA

Euskal Herrian bizi dena euskal herritarra bada eta euskalduna euskaraz dakiena, nola deitu behar diogu euskara maitatu, ikasi eta erabili egiten duenari? Nola, euskaraz bizi denari? AEK-k eta Korrikak horiei guztiei izena ipini nahi diete Korrika 17rekin: euskara maite duena, ikasten eta erabiltzen duena, EUSKALAKARIA¹ da:

Euskalakaria da lehenengo hitza euskaraz egiten duen dendaria
Euskaraz sortzen duen artista.
Euskaraz diharduen lantegiko enpresaria.
Euskara sustatzen duen herritarra.
Euskararen aldeko neurriak hartzen dituen herri-ordezkaria.
Euskaraz lan egiten duen kazetaria, kirolaria, iturgina...

Euskalakaria da hitz egin ez baina ulertzen duenari euskaraz egiten diona.
Euskalakaria da ikasten ari dena, eta ikasten ari denarekin mintzo dena.
Euskalakaria da haurrari dakien beste euskara egiten dion gurasoa.

Euskalakaria alaia da.
Euskalakaria baikorra eta ekintzailea da.
Euskalakaria bizizalea da.

Euskalakaria naiz ni.
Euskalakaria haiz hi
Euskalakaria da bera.

Euskalakariak gu gara.
Euskalakaria zara zu.
Euskalakariak zuek zarete.
Euskalakariak haiek dira.

Korrika egiteko, grina eduki, oinez jakin eta abiatu egin behar da. Erortzeko beldurrik gabe.
Euskaraz egiteko, maitatu, ikasi eta aritu egin behar da. Hanka sartzeko beldurrik gabe.

Tipi-tapa, tipi-tapa... Euskal Herria euskalduntzeko herritar bakoitzaren egitekoa, garrantzia eta protagonismoa aldarrikatu nahi ditugu.

Tipi-tapa, tipi-tapa... Bakoitzaren abiapuntua zeinahi dela ere, herritar guztiak euskalakari izango diren Euskal Herria da Korrikaren azken helmuga. Euskal Herri euskalduna da AEKren azken helburua.

**maitatu, ikasi,
ari...
euskalakari!**

Camping
Galdona
JATETXE ETA ERRETEGIA
Galdona Baserria
Tel. 943 60 35 09 MUTRIKU

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

KORRIKA BATZORDEA

KORRIKA herrira ailegatu arte
OSTIRALERO
ZABIELEN
8etatik 9ak arte

KORRIKA MUTRIKUN

APIRILAK 16tik 17rako gaua

00:45ean Katetxetik

KORRIKA DATORRELA ETA...

MARTXOAK 25, ostirala

LABURBIRA,
Film laburren emanaldia
Zabielen, gaueko 10etan

APIRILAK 2, larunbata; Berdel eguna

KORRIKA material salmenta
Goizean, herrian
Arratsaldean, moilan

APIRILAK 16, larunbata

Poesia irakurraldia
Arratsaldean
Luardon

AFARI HERRIKOIA
Gauean
Frontoian

PARTE HARTU KORRIKA

Duela bi urte gure herrian **32 elkartek** hartu zuten parte **KORRIKAn**, eta edizio guztietan bezala, egun horretan argi utzi zen mutrikua-rrak **euskararen alde** egin nahi dugula.

Aurtengoan ere, hortxe egongo gara berriz **mutrikuarrok** hamazazpigarren **KORRIKAn**, gure borondatea agertuz. Bizkaiko mugatik Debako zubiraino, zortzi kilometrotan **eskuz** eramango dugu euskararen **lekukoa**. Ez da KORRIKA gurean etengo!

Zuek ere KORRIKA egin nahi baduzue, aditza eman Korrika batzordeari. Denok gara beharrezko!

ATE IREKIAK
apirilak 9 10:00-13:30

BATXILERGOA

PRESTAKUNTZA ZIKLOAK

INGENIARITZA: DISEÑO E INNOVACION

hitzaldia
Maiatzak 2 6etan Zabel Kultur etxean

Xemein etorbidea 19 - 48270 MARKINA-XEMEIN
Tfna. 94 616 90 02 www.leartik.com sgabiola@leartik.com

IGOR ROMERO

ZORITXARRAK ETENDAKO ABIADAN

Oinez ikasi orduko jarri zen bizikleta gainean, oinez eta bizikletan batera ikasi zuen.

8 urterekin hasi zen lehenengo aldiz konpetitzen, eta 17 urtera arteko ibilbidea bakar-bakarrik egin zuen; ez zuen talderik izan, bere kabuz ibili zen. Kuadrilan

gehienak futbolistak edo musikariak ziren, berari, berriz, txirrinduzalea suna sartu zitzaion.

Egiguzu bi hitzetan orain arteko ibilbidea

Afizionatu mailara pasatu nintzen 18 urterekin, Debabarrena taldera. Baina ikasten segitu nuen, unibertsitatera joan nintzen, eta Heziketa Fisikoan Irakasle ikasketak egin nituen. 20 urterekin, profesional mailara pasatu nintzen, Orbea taldera, eta ikasten jarraitu nuen. Magisteritza bukatu ondoren, Haur Hezkuntzako espezialitatea egin nuen. Beraz, bi adarretan egin dut Magisteritza: Heziketa Fisikoan eta Haur Hezkuntzan. Orbea taldean bi urte ibili ondoren, zorionez edo zoritxarrez, kanpoan utzi ninduten —momentu hartan zoritxarra izan zen 22 urterekin kalean gelditzea, bizitza kolokan gelditu zitzaidan— eta, baina arantza hura atera nahian, eta ingurukoen bultzadarekin, berriro ere afizionatueta itzuli nintzen, Baque taldera, baina nahiz eta urte osoan aurrean ibili, ez nuen garaipenik lortu. Eta gero Caja Ruralen eskaintza etorri zitzaidan, beste urtebete egiteko afizionatueta. Eta nik apostu horixe egin nuen. Ikasketak bukatuta neuzkan ordurako, eta guztiz zentratu nintzen txirrindularitza munduan. Zorionez, denboraldi ona egin nuen, eta, nire lana baloratuta, aurtengo urtean talde profesional batean korritzeko aukera eman zidaten.

Eta konpetitzen hasi baino bi egun lehenago erori egin zinen

Jausi nintzenean, Mutrikun esaten den bezala, harri blokea amildu zitzaidan gainera. Etorriko den urterako zaintzen eta lanean gogor ibili ondoren, forma fisikoa eta psikikoa entrenatzen ibili ondoren, ezin duzula debutatu ikusita, eta, gainera, 3-4 hilabete geldi egon beharrean... Egia esan, nahiko gogorra da. Hasiera batean, ukondo biak apurtuta neuzkala esan zidaten han bertan, Mallorcan. Gero, etorri nintzenean, fisurak nituela esan zidaten, bueno, arnasa piska bat hartu nuen, baina bi besoak eduki nituen hamabost bat egun igeltsatuta, eta inutil hutsa sentitu nintzen. Gogorra izan zen, zeren lesio-atuta egoteaz gain ez nintzen ezertarako ere gai... Baina poliki-poliki kirol pixka bat egiten ere hasi naiz, eta esango nuke gauzak ondo doazela. Azkenean, ni kirolari profesionala naiz, ehuneko ehuna baino gehiago atera behar diot nire fisikoari, eta ez da lan normal bat edukitzea bezalakoa —ez dut lan normal bat gutxien, baina lan normal bat eduki izan banu, nire errehabilitazio-epea luzeagoa izango zen eta, nolabait esateko, lasaiagoa—. Ni erlojupeko batean nago oraintxe bertan, zeren azken finean nire oinarria gorputza baita. Eta hortxe gabiltza.

Askok aldatu zara profesional izatera

BERISTAIN

DENDA LURRINGEGIA ESTANKOA

Barrenkale, z/g
943 60 35 44

Domingo Ibaibarriaga, 5 - Tel. 943 60 46 73 - MUTRIKU

iritsi zarenetik?

Ez, niri ez zait bizitza aldatu. Orain nabilena da enpresa batentzat lanean, Caja Ruralentzat, eta nire gorputzari ahalik eta gehien eskatu behat diot, baina horrek ez du esan nahi orain arte ez dudarik presiorik izan. Nik pentsatzen dut presio handia eduki dudala neure buruarekin, neure iza-teagatik eta asko sakrifikatu naizelako. Aldatu den gauza bakarra da eguneko 24 orduetan lokalizatua egon behar izatea: etxetik mugitzen bagara, nora goazen berri eman beharra daukagu, edozein momentutan odola edo txiza ateratzera etortzen dira-eta. Dagoeneko hiru aldiz etorri zaizkit, jausi nintzen hurrengo egunean ere han agertu zitzaidan “banpiroa” hotelera, eta etxera etorri eta gero ere etorri zitzaidan beste batean odolo ateratzera. Azkenean, txirrindularitza jasaten ari den persekuzioa dela-eta, geu ari gara hori pagatzen. Baina ondo ala gaizki dagoen, horretan ni ez naiz sartuko; nik egin egin behar dut, eta kitto.

Gurea 24 orduko lana da, etengabekoa, une oro lokalizatuta egon behar dugu, sakrifizio itzela.

Gogorra, benetan, txirrindularitza!

Ni ez naiz hasiko beste kirolekin konparatzen. Nik nire kirola baloratzen dut, eta esaten dudana da oso gogorra dela sakrifizio aldetik, zeren 24 orduak egon behar gara gu aktibo. Bost ordu entrenatzen egon, baina siesta ere gure entrenamenduaren parte da, deskantsua behar dugulako, eta guk ezin dugu entrenatu eta siesta egin eta gero algarete ibili, ez, gu ezin gara oinez ibili ordubete paseatzen, zeren hankak kargatu egiten zaizkigu, eta hurrengo egunean errendimendua baxuagoa da, eta guk ezin ditugu egin gauza asko. Esango genuke gu 24 ordu horrexetara gaudela; lagunekin egoten gara, bai; ezin gara afaltzera ez-dakit-zela joan, baina joaten gara; zaintzen gara, baina gure lana ez da 8 ordu sartu eta ahaztu egitekoa, gurea 24 ordukoa da, etengabekoa; eta kontuz ibili behar gara bai motorrean ibiltzeko edo beste edozer-tarako. Ez daukagu entrenatzea bukatu eta paseatzera joaterik. Udan, esate baterako, ezin gara bainatu, jator-

duak eta janariak zaindu behar ditugu... Sakrifizioak dira, eta ohituta gaude, baina garbi dagoena da gu “al limite” egon behar garela.

Mutrikun sekulako arrakasta izan duzu: lagunartea martxan Facebook-en, bloga eta abarrak

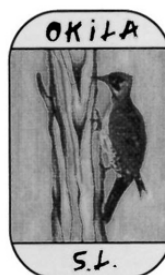
Bai, bueno, azkenean jende bat beti egon izan da inguruan eta nire bizitzako parte bezala jarraitzen, era aktiboan nahiz pasiboan, eta nik ez dut inor baztertzen. Gabonetan eman zidaten notizia esanez jarraitzaile batzuek lagunartea egitea erabaki zutela eta pentsatu zutela interesgarria izango litzatekeela nire bizimoduaren berri zabaltzea eta, azken batean, Mutriku herriaren izena ere hemendik kanpo ezagutaraztea. Euren helburua da nik nire lanerako beharrezkoa dudan apoio bat sentiaraztea. Norbaitek esango luke fabrikari zortzi ordu sartzen dituenak ere garrantzi bera duela, eta nik ez dut hori gutxien —tortura handiagoa izango litzateke hori niretzat bizikletak daraman sakrifizioa baino—. Lan handia egin dute hori aurrera ateratzeko, eta hortxe daude gainean ea nola nabilen, eta oso pozik nago alde horretatik.

Bizikleta kontuez gain, luze eta zabal hitz egin digu haurren hezkuntzan siko-motrizitateak eta heziketa fisikoak duten garrantziaz ere; bere iritziz, oinarri-oinarrizkoak dira biak gaur egungo balore ezak haurrengan sorrarazitako gabezia asko gainditzeko. Bizitzako lehen sei urteak oso garrantzizkoak omen dira alde horretatik: umeek blokeoak eta beldurak gainditu eta saltoa ematen ikasi behar dute, elkarrekin lan egiten, benetako barkamena eskatzen eta sentitzen, konpetibitatea lantzen (gizarte bizitzarako hain beharrezkoa dena, baina egoismora iritsi gabeko konpetibitatea), eta beste hainbat balore.

Amaitu aurretik esan nahiko zenukeenik...

Eskerrak eman nahi dizkiet, alde batetik, nire familiari, zeren eurak izan baitira nire haserre, amorru eta egonezinak jasan behar izan dituztenak: Barkatu denok! Eta beste alde batetik, nire lagunarteari (Aupa Romero!), nire koadrilari eta nik aurrera egin dezadan bultzaka ari diren pertsona guztiei. Horrez gain, aipamen berezi bat egin nahi diot Iratxe Pagoaga osteopatarari, bere esku miragarriekin nire erreke-razioa izatez baino azkarrago joaten lagundu didalako.

koadrila afariak, bazkariak, bataioak, eguneroko menua

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku
Tel. 943 60 40 18 - Faxe: 943 60 31 03

FILM LABURREN VIII.ZIRKUITUA

Urteroko hitzordua heldu da. Euskal Herrian egindako film laburrak ikusteko aukera izango da martxoaren 25ean, gaueko 10etan Zabel kultur etxean. Bederatzi film ordubete inguruan. Batzuk ibilbide luzeko egileenak; beste batzuk, oraindik hain ezagunak ez direnenak. Horiekin batera, 2010eko Kameratoia ikus-entzuneko Rallyan sortu eta saritutako lanak

Askotariko aukera bilatuta, formatu, estilo eta izaera oso ezberdineko piezek osatzen dute emanaldia: dokumentala, animaziozkoa, sormenekoak, umorezko laburrak, serioagoak, irudi errealekoak...

Maritxu 80 urteko emakumea da. Alarguna da eta baserrian bizi da bakarrik. Orduak luze egiten zaizkio eta alabari bisita egiteko zain pasatzen du egun guztia.

Mendebaldeko zibilizazioan gizakia ez da naturaren parte sentitzen eta ingurunea "ulertu" ezinean dabil, natura eta errealitatean pentsatu eta hausnartuz. Ekialdekoak, berriz, meditaziora eta naturarekin batzera gonbidatzen gaitu.

Atunak hilabeteak ematen ditu hibernatzen, Kantauri itsasoan elikatze etapa aktiboa amaitu ondoren. Urtaro horiek grabatuta geratzen dira atunaren gorpuztean: marka ilunak geratzen zaizkie elikatu ez diren sasoiak.

Aratzain bat hirian galduta dabil, bere artaldearen bila. Haren deiek hiritar batzuen arreta erakarri eta atzetik joatea erabakiko dute.

Gaurko arropa ez dute lehen bezalako egiten.

Denok ditugu kontatzera ausartzen ez garen sekretuak. Orain anonimoa zara. Kontatuko?

KAMERATOIA 2010

Anek eta Mikelek drogekin arazoak izan dituzte. Hala ere, batera dabilta.

Beldurrak. Beldurrak mugatzen gaitu, norbanakoaren limiteak... Beldurrak eta mugak. Barruko mugak.

Euskal Herritik kanpo denbora luzez ospea bizi ondoren Esti herrira bueltatzen da ikusleei non jaio zen erakustera. Hala ere, jaioterria ez da gogoratzen zuen modukoa.

XXVI. OKELAR BERTSOPAPER SARIKETA

Bertsuak

**ESKOLAKO
GORA-BEHERAK**

*Gazte Mailan bigarrena
Egilea: Lide Iopez (Muskiz)
Doinua: Ai Zapotxin*

**Ai Zapotxin!
Ez dago zer egin
Geure ikastetxe
ikastun honekin**

Eskolan ikasita
Lagun asko egin
Jolas ordura joan
Denok elkarrekin

Etixerako lan nahiko
Gainera biharko
Irakasle hauek ba
Noiz dira aldatuko?

Ai Zapotxin!...

Hainbeste azterketa
Guztiak batera
Neure zaletasunak
eiteko galera

Jolasteko denbora
nahi dut neuretzako
ta ez lanak egiten
irakaslentsako

Ai Zapotxin!...

Egun batean galdu
Nuen esperantza
Ezin dut paso egin
Ikasi behar antza

Zertarako_hainbeste lan?
Ezin da ba jasan
Matrikulak atera
Jarri behar martxan

Ai Zapotxin!...

ITSASOAN BAHIKETA

*Gazte Mailan TXAPELDUNA
Egilea: Jone Alberdi (Urretxu)
Doinua: Sentimendua sartu ziztaidan.*

1)Ordularian goizeko seiak
goia erabat iluna
eta banoa ahal den arinen
zain daukat eta laguna.
Atea guztiz itxi aurretik
esan nahi dizut kuttuna,
buruan zuek zaituztedala
pasatuko dut eguna,
saiautuko naiz botilan heldu
dadin zuentzat gutuna (bis).

2)Itsasontzian sartu ditugu
bakoitzak pare bat poltsa,
mukizapia eskuan daukat
nolako agur mingotsa.
Sei hilabete etxetik urrun
eta hain hutsik bihotza,
aingura kendu eta entzun dut
ozen sirenaren hotsa,
seguruenik ez zait egingo
zuek uste bezain motza (bis).

3)Uretan ikus daitezke bota
ditugun bizpahiru sare,
pentsatu nahi dut gu ez garela
joango arrainik gabe.
Olaturikan batere_ez dabil
itsasoa bare-bare,
eguzki printzek nire azala
goxatzen dute suabe,
atzean utzi dugu Gibraltar
ta jada Afrikan gaude (bis).

4)Helmuga oso gertuan dago
parean daukagu lurra,
egia esan barnean daukat
izugarritzko beldurra.
Badakit eta telebistako
berria_ez dela gezurra,
ta horregatik ez zait egingo
aste hau horren xamurra,
pirata hioen bisitak belztu
diezaguke muturra (bis).

5)Istriborretik ikus daitezke
bi txalupa datozela,
eta ohartu garenerako
pirata beltzak direla.
Arma eskuan hartu dituzte
dardarka hasi naiz bela,
eskuarekin gogor heldu dut
kutuntzat daukadan perla,
ez dut izan nahi bahitzen duten
ondorengo marinela (bis).

6)Itsasontzira iritsi dira
jada hamabost pirata,
baina ez pentsa hauek dutenik
zurezko esku ta hanka.
Eguraldia lasai da baina
jasan dugu lehen enbata,
eskuak lotu eta lurrera
bota gaituzte bultzaka,
gu bahituta jasoko dute
urtebeteko soldata (bis).

7)Beheko sotora eraman naute
jarriz pistola buruan,
bi bahitzaile, argal, goseti,
ditudala inguruan.
Orain badakit ez nagoela
oso toki seguruan,
zenbat miseri eta pobrezi
aurki daiteke munduan,
Euskal Herrira itzuli nahi dut
halakorik ez dugu han (bis).

8)Zulo beltzetik etxeko denei
egin nahi nieke mintza,
itxaropenez beterik orain
esango diet lehen hitza:
une honetan hunkitua dut
barrena ta bihotz-mintza,
baina herrian adiskideak
ahaleginean dabilta,
laster izango dute eskuan
askatasunaren giltza (bis).

EMAKUMEEN BORROKA AURRERA

**Mugimendu feministak
100 urte beteko ditu.
Denbora luzea ematen
badu ere, oraindik bada-
go zeri gatza eman.
Aitzakia honekin lau
emakume bildu ditugu
gure mahaira, Itziar eta
Amaia, Mugimendu
Feministako partaide
izandakoak eta Ainhoa
eta Lorea, aipatu mugi-
mendua ezagutu gabeak.**

Zuek mugimenduaren partaide izan zareten aldetik...

Garai haietako gazte mugimenduan emakumearen egoeraren inguruko hausnarketa eta gogoeta egiten genuen, gure papera gizartean... sexu heziketa... gai horiek eta beste asko eztabaidatzen genituen aipatu mugimenduetan. Ondoren etorri zen emakume taldearen sorrera, Mutrikun behintzat. Ehun urteko bizipena izan ez badugu ere, berrogeikoa bai, geu ere harrapatu gintuen feminismoaren olatuak. Askok zegoen egiteko, eztabaidak ziren gure talde haien oinarria eta astero biltzen ginen honetaz eta hartaz eztabaidatzeko eta ikasteko. Herrialde mailan koordinatuz momentuko arazoari heltzen genion. Ekintzak indar handia zuen orduan. Sexu gehiegikeria baten aurrean, edo tratatu txarren aurrean... beti ginen prest arazoak edo gertakariak kaleratzeko eta salatzen. Gaur ez dugu ikusten modu horretan jokatzetik, dena instituzionalizatu baitago, baina gaur egungo lorpenak orduko lan askoren ondorio dira. Askok eta askok dago egiteko baina lortutakoa ez da opari bat izan, borroka baten ondorio baizik.

Bai, guk ez dugu hori bizi izan, guk horrela jaso dugu, horrelaxe delakoan. Abortua, dibortzioa... naturaltasunez bizi ditugu, horien lorpenak ez direlako gureak izan. Indarkeriaren arazoa... onartezina dela badakigu, eta hala ikusten dugu, halaxe ikusi dugulako betidanik. Eta badakigu, baita ere, benetako berdintasunera ez garela iritsi. Badakigu, baita ere, mutilen eta nesken arteko rol batzuk errepikatzen direla, baina gure inguruan behintzat, ez dira hainbeste. Bai... baina ikuse-

zinak izan arren
ematen
dira.

Feminismoa modaz pasatakoa...

Egungo feminismoak beste modu batera jokatzeko du, emakumeen sareek lan asko dihardute egiten mundu osoan, feminismoa gaurko mundura egokitzen ari da, beste arazo batzuetara... inmigrazioa, pobrezia, sexualitatea... ari da gaurkotzen beste egoera batera, erantzunak eman nahian. Guk dugun egoera eta munduko beste lekuetan ematen denak ez dute zer ikusirik; ablazioa, hitzartutako ezkontzak... badira zenbait egoera jasanezinak direnak eta salatu beharrekoak.

Bai... baina nire ustez emakumearen kontua bakarrik ez da, emakumeak eta gizonezkoak elkarrekin lortu beharrekoa da, gizarteko partaide garen momentutik. Nik uste dut aldaketa honekin gizona ere atera dela irabazten. Gizona izateaz gain, guraso izatearen garrantziaz jabetzen ari da. Haurren heziketan, hazkuntzan... partaide dira eta horrekin gozatzen ari dira, aberasten ari dira. Gainera, sentimenduen aldea garatzen laguntzen dio.

Umeak haztea eta hezteak bikotearen eginkizuna da hasieratik eta berdintasunean.

Emakumea eta lana...

Amatasun baimena legez gizonak zein emakumeak har dezake, baina errealtatean gizon gutxi inplikatzeko dira honetan. Baldintzak ere ez dira horretarakoak, asko esaten da baina gizarteak ez du laguntzen. Zaharren zaintza ere bide horretatik doa, ematen du hau ere emakumearen lana dela eta zama emakumeak hartzen du bere gain. Kobratzen ez den lanak horixe dakar. Hainbeste ume, zahar, gaixoren zaintza emakumeen lana balitz bezala, baina debaldekoa.

Hori baloratzen hasiko balira...

beste modu batera joango lirateke gauzak. Bestalde, emakumeek independenteak izateko gure ekonomia propioa behar dugula ikusi dugu eta horretan ari gara borrokan. Ea nola bateratzen dituzun lana eta familia...

Azken neurri ekonomikoek oraindik gehiago sakontzen dute desberdintasunean.

Berdintasuna...

Emakumeak oraindik daukan gainkarga ikaragarria da, kanpoko lana, etxekoa, berdintasunaz hitz egiten da baina ez da errealtate bilakatu, nahiz eta gazte askok gehiago parte hartu etxeko lanetan eta haurren heziketan. Berdintasun kontu honetan emakumeek ere badugu eraginik. Gizon askok aurrera egiten dute nahi dutelako eta emakume batzuek ez dute aurrera egiten nahi ez dutelako. Aukera berdina ere ez dira ematen askotan... Jarrera hauek landu egin behar dira aldatu nahi badugu.

Oraindik ere, ikasketa batzuk emakumeen ikasketak eta beste batzuk gizonezkoenak balira bezala sailkatzen dira; rola errepikatu egiten dira oraindik. Heziketa fisikoa ikasten, neskak gara gutxiengoak. Medikuntza ikasten, berriz, neskak gara gehiengoak. Hemen kontrako joera dagoela esan dezakegu. Egun mediku emakumeak gehiago dira eta gizonezko gehiago ari da erizaintzan eta antzeko lanetan.

Inertziaz eta ohituraz egiten dira gauza asko eta horretan badaukagu zer landu. Gizonak eta emakumeak ezin gara berdina izan, baina eskubide berberak izan behar ditugu, lan banaketan, ekonomia banaketan... Askok aurreratu dugu berdintasunaren kontu honetan, baina oraindik beste hainbeste edo gehiago daukagu egiteko. Erne egon behar dugu. Denon lana da berdintasunarena, emakumea eta gizonezkoena. Elkarrekin jorratu behar dugun bidea da berdintasunarena.

Eman diren aurrerapausoak handiak izan dira, dudarik ez, eta esango nuke borroka feministari esker eman direla. Gogoan dugu garai batean, eta ez dira hainbeste urte, emakumeak ezin zuela bankuko kontu bat bere izenean eduki, ezin zela banatu...

baina lorpen horiek eta antzekoak hain ziren beharrezkoak gaur egun barrengarriak ere iruditzen zaizkigula. Nik uste dut instituzioak aldatzen joango direla, eta benetako aldaketa sakonak emango direla gu guztion presioa, hau da, gizartearena ematen den heinean.

Baina gero, adibidez nire arloan, desberdintasunak ematen dira gaia jorratzeko orduan. Kirol batzuk, futbolak adibidez, indar handiagoa du beste edozein kirolen aurrean, eta gizonezkoen futbolak, bereziki. Emakumeenari ez zaio bozgorailurik jartzen, ia ikustezinak gara.

INGURU BABESTUAK ETA NEKAZARITZA

Gehienok jakingo duzue herri gainean daukagun Arno mendia Europako ingurune babestuen artean (LIC, Europako Eremu Garrantzitsu) izendatuta dagoela. Izendapen horrek, berez, oso gutxi egiten du mendi honen babes neurriak indarrean jartzeko, eta ezer ez, eremu guztiaren hobekuntzarako. Hobekuntza neurriak eta baimendutako eta debekatutako ekintzak kudeaketa plan baten bidez finkatzen dira (orain gutxi Zabielen egon diren jardunaldietan eman da horren berri, gizarte osoari irekita eta partizipazio zabala bultzatu nahi izan da). Gestio Plan hori indarrean sartzen denean LICak ZEC bihurtzen dira (Kontzertazioarako Inguru Berezi) eta bertan ezarritako neurriak betebeharrekoak izango dira.

Prozesu hau 2010eko abenduan bukatuta egon behar zen baina zoritxarrez, ingurumen arloan askotan gertatzen den bezala, atzerapenarekin dabil. Hainbat eremuk aipatutako prozesu horren azken pausoak laster emango dituzte, Lea eta Artibai erreken LICaren Hasierako Onarpena, adibidez, Otsailaren 4ko EAE-ko Aldizkari Ofizialean argitaratu zuten horrela izendatutako beste 15 eremuekin batera. Otsailaren 4an EAEko Aldizkari Ofizialean agertuko den bezala beste 3 LIC prozesu berbera jarraituko dute, baina orain arte, zerrendatik at geratu dira Arno eta Izarraitz eremuak, Jaizkibel eta Txingudirekin batera.

Europako ingurumen legediak izendatutako LIC guztietan prozesu hori burutzera behartzen duenez, ez da denbora gehiegi faltako falta diren LICek bide bera segitu dezaten. Arno eta Izarraitzen LICak ZEC bihurtzeko prozesua EAEko Boletinean argitaratu ondoren hilabetez egongo da jendaurrean nahi duenak alegazioak aurkezteko, eta haiei irtenbide bat eman ondoren, prozesua bukatzeko Behin Betiko Onarpena emango zaio.

Natur Taldeen helburuak bete nahian, Hasierako Onarpen horri alegazioak jarriko dizkiogu, ingurumen aldetik oso garrantzitsuak diren eremuak kanpo laga dituztelako. Baina ingurumen ikuspuntutik aparte ere, **ikuspuntu ekonomiko batetik** oso mesedegarriak izango dira **nekazal ustiapenen-tzat** babestutako eremuen barnean kokatzea, hauek dirulagun-

tza gehiago jasotzeko aukera izango dituztelako.

Nekazaritza Politika Bateratua (NPB)

2003tik aurrera indarrean dagoen Europako Nekazal Politika bukatzeaz dago. 2014ko urtarrilaren 1ean sartuko da indarrean orain lantzen ari den erreforma. Erreforma hau eztabaidatzen ari dira politikariak, baina nahiko argi geratzen ari da nondik norakoak izango diren aldaketaren ildoak. Gaur egungo Nekazal Politika Bateratuak liberalizazioen alde egiten du, diru banaketarako eskubide historikoak planteatuz.

Bi zutabetan banatzen da NPB: Lehen zutabeak ekoizpena eta merkatuari lotutako kontuak arautzen ditu, eta bigarrena landa garapenaz arduratzen da. Lehen zutabea Bruselak finantzatzen du %100ean, baina bigarrenaren tokian tokiko gobernuak ere badute kofinantzatzeko aukera, eta hor ere badaude desberdintasunak nolako balioa ematen dioten herrialde desberdinetako gobernuak.

Baliteke bateren batek txikikeriatzat hartzea diru laguntza hauek, baina Europako Batasunaren aurrekontuen %40 erabiltzen da horretarako. Diru kopuru izugarri horrek teorian 3 ardatz izan beharko lituzke:

- 1- Nekazariei bizi kalitate egokia bermatzea.
- 2- Kontsumitzaileei elikagaien eskaintza egonkorra eta segurua ziurtatzea ordaintzeko moduko prezioetan.
- 3- Errekurtso naturalak era jasangarrian gestionatzea (biodi-

AZKENETXE jatetxea

Zartagineko, razioak, eguneko eta asteburuko menuak, karta, ospakizunak (ezkontzak, famili-bazkariak, enpresa-bazkariak...)

KANPOKO TERRAZA
HAUR PARKEA - BARNEKO TERRAZA

Kalbario gaina - Mutriku - Tel.: 943603005 - 628195120 - 628194996

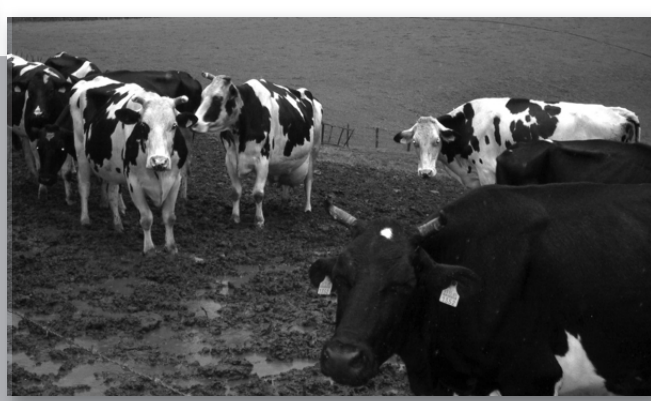

IMANOL
IGELTSEKITZA

Imanol Pazos 635 754 724
Imanol Idiazkez 608 431 577

Igeltseritza lan orokorrak

San Inazio 50 - 1. ezk. - Ondarroa

Ingurumena

ARA BIDERATUTAKO DIRULAGUNTZAK

bertsitatea eta klima aldaketa kontuan harturik).

Baina azken urteetan Europar Batzordean herrialde berriak sartu dira eta herrialdeen arteko desoreka handitu egin da. Dirulaguntzak jasotzeko orduan ez dago nekazari txikien eta handien arteko orekarik (nekazarien %20k dirulaguntzaren %80 jasotzen dute), eta espekulazioa dela eta, prezioen aldakortasuna gehiegizkoa da; gaur egun oinarritzko elikagaiekin burtsan jokatzeko da (ikusirik ez dago udan Rusian sortu ziren suteen ondoren jarritako esportaziorako debekuak, zekaleen prezioak merkatuan 2,5 bider igoarazi zituen eta horren ondorioz, pentsuak ere igoera berdina izan zuen). Europar batzordeak 3. munduko herrialde batzuekin sinatu duen akordio komertzial batzuegatik, nekazari gehienak, industria transformatzaileak ordaindu nahi dituzten prezioen menpe daude; Merkatua eta produkzioaren oreka faltagatik: behi esnearen kasuan, adibidez, soberakinak dauzkagu, eta gainera, 2015etik aurrera esne kuota desagertuko direnez, posible da desoreka handitzea. Nekazariak ingurumenaren mesederako egiten dituzten mantentze lanak ez direlako behar bezala ordaintzen, honegatik guztiagatik, derrigorrezkoa da Nekazaritza Politika Bateratua (NPB) erreformatzea.

Proposatutako aukerak

Gaur egungo sistemari eutsita, estatuen arteko banaketa "zuzenago bat" egitea. Honek ez dauka aurrera irtekerik aukera handirik, NPB bidezkoago eta eraginkorrago bat egiteko aukera on bat galduko luketelako.

Errotik egindako aldaketa bat burutzea. Errentak osatzeko neurriak eta merkatuari zuzendutako neurriak alde batera utzi, eta NPB ingurumenari eta klima aldaketari lotutako helburuetara bakarrik bideratzea.

Honek gero eta arrakasta handiagoa dauka iritziz publikoan, baina hainbat eragin kontrako ere izango lituzke, nekazariak eskualde batzuetan ekoizteari utziko liokete, sektoreko diru sarrerak gutxitu egingo lirateke, eta, ondorioz, herri batzuk hutsik geratzeko arriskua legoke. Gainera Europako elikagai eskaintza propioa gutxitu egingo litzateke. Aukera hau Herbe-

hereak eta Erresuma Batua bezalako herrialdeak defenditzen dute, baina Frantzia, Alemania eta Italia kontra jarri direnez, ez dirudi hainbesteko aldaketa bultzatuko denik.

Aurreko bien arteko zerbait egitea. Diru laguntzetarako oinarritzko bat finkatzea (sektore guztietan berdina edo antzekoa), eta hori handitzeko aukera ematea baldintza batzuen arabera: besteak beste, kontuan hartuta eskualdeko ezaugarriak, nekazarien adina (nekazari aktiboek bakarrik laguntzea da asmo berria) eta ingurumena babesteko indarrean jarritako neurriak. Gutxieneko kopuru bat ez ezik gehieneko bat ere jarri nahi dute.

Nekazal sindikatuak kexu dira xehetasun gehiago nahi zutelako, baina kontuan izanik orain NPBk lur asko dituzten aldeko desoreka handiak ekarri dituela, eta jakinik Nekazaritza Komisarioa Errumaniarra dela eta ekialdeko herrialdeetan nekazari txiki asko direla, badirudi nekazari txikiei orain indarrean dagoen NPB baino hobeto etorriko zaiela NPB berria.

Ikusi dugu, gero eta gehiago indartuko direla ingurumenaren mesederako diren ekintzak, laguntza kopuru handiagoak lortzeko aukera egongo dela eta Arnoko eta Izarraitzeko eremu babestuen barne dauden ekoizpenek, gainera, %25eko diru laguntza gehigarriak izango dituztela Gestio Plana dagoen bezala aprobaten bada. Hau guztia kontuan izanik, alegazio epea momentu egokia izango litzateke Eremu babestuaren zabaltzea eskatzeko. NPB onartzen denean, segur aski, eremu babestu guztiek zabalkuntza hori eskatuko dute, eta orduan, Europako Batzordeak ez ditu aldaketa horiek hain erraz baimenduko.

Mutriku Natur Taldea eta B+I taldearen asmoen berri eman nahi genizuen mutrikuar guztioi. Zaila izango da gure txikitasunean ezer lortzea, baina guk beti defenditu dugun ekoizpen ereduak inplikaturik geratzeko direnez etikoa iruditu zaigu gure asmoen berri ematea.

B+I Plataforma

ANSORREGI

Oinetakoak

Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

JATETXEA
LANDETxea
apartamenduak
bezeroentzako
aparkalekua

Pikua
www.pikua.es

eguneroko menua

berezitasuna
txerri txikia
(enkarnez erreta, edo frijitua)

Laranga auzoa · Mutriku · Tel. 629105733 · luis@pikua.es

1980ko hamarkadan Galbaixoko tabernan.

Ezkerretik hasita: Karmen Sustaeta "Katxas", Maria Elezgarai "Apala", Juanita Belaustegi "Katxerua", Eugeni San Martin, Malen Arrizabalaga "Martin txiki", Salome Arreitunandia, Miren Lore Andonegi, Maria Luisa Urrutia, Maria Teresa Osa, Julita Alberdi, Maria Saizarbitoria "Bihurri", Tomasa Arkotxa eta Sole Uranga "Zumaiarra".

Bustoneko
langileak.

RAIKETAK S.L.
SAGARMIÑA

Hondartza 3-4, behea
31 postakutxa
20820 DEBA
Tel. eta faxa: 943 192 249
Mob. 629 639 685
629 641 940
sagarmina@sagarmina.com
www.sagarmina.com

XVI. BERDEL JAIA 2011**Martxoak 24, Osteguna**

MUTRIKUKO BERDELA AIPAMENA

Aurten Jesus Maria Narvaez Amasorrain jaunak eta Esperanza Azkarraga Larzanguren andreak jasoko dute.

Iluntzeko 20:00etan Udaletxeko pleno aretoan.

Martxoak 30, asteazkena

ATUNAREN HARRAPAKETAren inguruko dokumentala, Zine Forum Taldeak antolatuta.

Martxoak 31 eta apirilak 1, Osteguna eta Ostirala

MUTRIKUKO VI. AKUIKULTURA JARDUNALDIAK

Ordutegia: 9:00 - 14:00

Lekua: Zabel Kultur Etxea.

**Apirilak 2, Larunbata
BERDEL EGUNA**

> Goizeko 10:00etatik 14:00ak arte, MERKATU TXIKIA izango da Txurruka Plazan Bertan Dendarien Elkarteak antolatuta.

> Goizean zehar, BERDEL PINTXOAK doan herriko tabernetan.

> Goizeko 10:00ak aldera, MUTRIKUKO VII. BELAUNTZIEN ARTEKO TXAPELKETAREN HASIERA, Mutrikuko Kalatxori Bela Elkarteak antolatuta.

> 12:00etan TRIKITILARIAK herriko kaleetan zehar.

> 13:00etan HERRIKO ABESBATZEN KONTZERTUA Zabel Plazan.

> 17:00ak aldera, MUTRIKUKO VII. BELAUNTZIEN TXAPELKETAREN BUKAERA.

> 18:00etatik aurrera, BERDEL PINTXO DASTAKETA HERRIKOIA Mutrikuko Portuan.

ZAINTZAKO BOTIKAK**MARTXOA**

14tik 17ra Apraiz
 18tik 20ra Otxagabia
 21etik 24ra Zalduegi (Deba)
 25etik 27ra Burgoa (Deba)
 (zapatu goizean, Apraiz)
 28tik 31ra Otxagabia

APIRILA

1etik 3ra Apraiz
 4tik 7ra Burgoa
 8tik 10era Zalduegi
 (zapatu goizean, Otxagabia)
 11tik 14ra Apraiz
 15etik 17ra Otxagabia
 18tik 21era Zalduegi
 22tik 24ra Burgoa
 (zapatu goizean, Apraiz)
 25etik 28ra Otxagabia
 29 eta 30 Apraiz

ZINE FORUM**Ostiralero doain
Zabieren**

MARTXOAK 25
LABURBIRA
 FILM LABURREN VIII. ZIRKUITUA
 (Egitarava 14 o.)

APIRILAK 1
APAIZAC OBETO
 (Berdel Eguna)

APIRILAK 15
ATUN ROJO

**APIRILAK 8,
 ostirala**
IPUIN KONTALARIA
 5etan Zabieren.

MENDI IRTEERAK

APIRILAK 10
 DURANGO-
 ATXARTE-
 UNTZILAITZ-
 MAÑARIA
 (AURRERA MT)

MAIATZAK 22
 URKIAGA-ADI-
 UREPEL (BURDIN
 KURUTZ MT)

MARTXOAK 19, zapatua
Haurrentzako antzerkia
Ipuinaren bila
 6etan Zabieren.

IBARPLAS

Zure neurrirako leihoak,
 kalitatez jarritako eta bukatutakoak!

Pol.Ind.Itziar-Tel.: 943 199 226 - Fax: 943 199 196
 Web orrialdea: www.ibarplas.euskalnet.net
 E-maila: ibarplas@ibarplas.euskalnet.net
 20829 ITZIAR (Gipuzkoa)

- ▶ Etxea apaintzeko proiektuak
 - ▶ Altzariak
 - ▶ Sukaldeak
 - ▶ Leiho mistoak (egurra eta aluminioa)

Errenteria auzoa, z/g · ONDARROA
Tel.: 94 683 18 07 · e-posta: barrueta@barruetabena.com

Vitoria Optika **AUDIOLOGIA ZENTROA**

.....Osasun sailak homologatutako audiologia zentroa.....
.....Audioprotesista egunero dago zentroan.....
.....Audiometriak doan, kabina intsonorizatuan.....
.....Teknologia berrienak erabiltzen ditugu.....
.....Etxean ere atenditzen dugu (Graduazioak eta Audiometriak)..

Tel. 94 613 41 38
e-mail: mvitoria@cnoo.es

Iparkale, 1
ONDARROA

XVI. BERDEL EGUNA

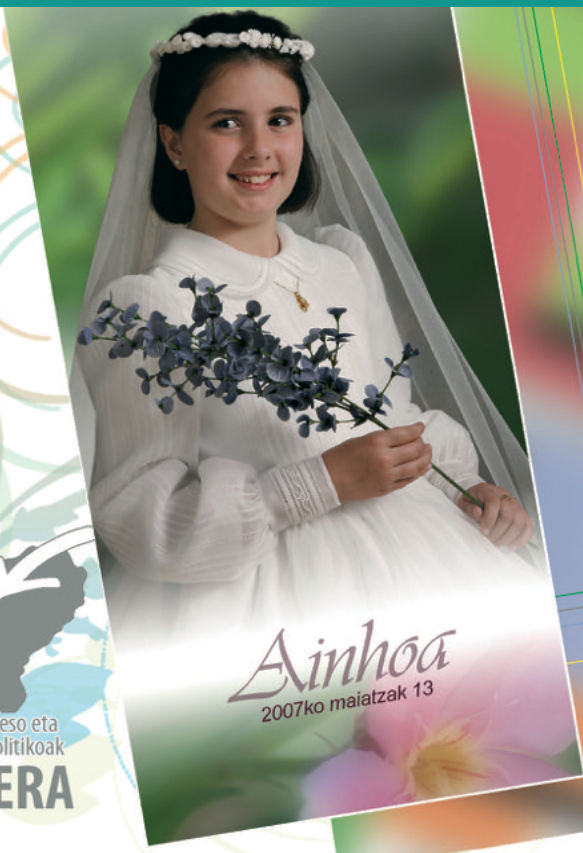
APIRILAREN 2AN

*goizean, ekitaldiak herrian
arratsaldean, pintxo dastaketa moilan*

Mutrikuko Udala

IÑIGOBELLEN
argazki eta diseinu lanak

argazki analogikoak <
argazki digitalak <
album digitalak <
opari pertsonalizatuak <
kartelak <
koloretatako fotokopiak <

Ainhoa
2007ko maiatzak 13

Jaunartzeak
eskatu zure txanda

euskal preso eta
iheslari politikoak
ETXERA